

1. vasárnap: Nagyböjt 1. vasárnap

Ter 2,7-9;3,1-7a Zsolt 50 Róm 5,12-19 rövidebb:

Róm 5,12.17-19 Mt 4,1-11

2. hétfő: 1. nagyböjti hét hétfő

Lev 19,1-2.11-18 Zsolt 18 Mt 25,31-46

3. kedd: 1. nagyböjti hét kedd

Iz 55,10-11 Zsolt 33 Mt 6,7-15

4. szerda: 1. nagyböjti hét szerda

Jón 3,1-10 Zsolt 50 Lk 11,29-32

Választható emléknapi: Szent Kázmér

5. csütörtök: 1. nagyböjti hét csütörtök

Esz 4,17n.p-r.aa-bb.gg-hh Zsolt 137 Mt 7,7-12

6. péntek: 1. nagyböjti hét péntek

Ez 18,21-28 Zsolt 129 Mt 5,20-26

7. szombat: 1. nagyböjti hét szombat

MTörv 26,16-19 Zsolt 118 Mt 5,43-48

Választható emléknapi: Szent Perpétua és Felicitász vértanúk

8. vasárnap: Nagyböjt 2. vasárnap

Ter 12,1-4a Zsolt 32 2Tim 1,8b-10 Mt 17,1-9

9. hétfő: 2. nagyböjti hét hétfő

Dán 9,4b-10 Zsolt 78 Lk 6,36-38

Választható emléknapi: Római Szent Franciska szerzetesnő

10. kedd: 2. nagyböjti hét kedd

Iz 1,10.16-20 Zsolt 49 Mt 23,1-12

11. szerda: 2. nagyböjti hét szerda

Jer 18,18-20 Zsolt 30 Mt 20,17-28

12. csütörtök: 2. nagyböjti hét csütörtök

Jer 17,5-10 Zsolt 1 Lk 16,19-31

13. péntek: 2. nagyböjti hét péntek

Ter 37,3-4.12-13a.17b-28 Zsolt 104 Mt 21,33-43.45-46

14. szombat: 2. nagyböjti hét szombat

Mik 7,14-15.18-20 Zsolt 102 Lk 15,1-3.11-32

15. vasárnap: Nagyböjt 3. vasárnap

Kiv 17,3-7 Zsolt 94 Róm 5,1-2.5-8 Jn 4,5-42

rövidebb: Jn 4,5-15.19b-26.39a.40-42

16. hétfő: 3. nagyböjti hét hétfő

2Kir 5,1-15a Zsolt 41 Lk 4,24-30

17. kedd: 3. nagyböjti hét kedd

Dán 3,25.34-43 Zsolt 24 Mt 18,21-35

Választható emléknapi: Szent Patrik püspök

18. szerda: 3. nagyböjti hét szerda

MTörv 4,1.5-9 Zsolt 147 Mt 5,17-19

Választható emléknapi: Jeruzsálemi Szent Cirill püspök és egyháztanító

19. csütörtök: Szent József, a Boldogságos Szűz

Mária jegyese

2Sám 7,4-5a.12-14a.16 Zsolt 88 Róm 4,13.16-18.22

Mt 1,16.18-21.24a vagy Lk 2,41-51a

20. péntek: 3. nagyböjti hét péntek

Oz 14,2-10 Zsolt 80 Mk 12,28b-34

21. szombat: 3. nagyböjti hét szombat

Oz 6,1-6 Zsolt 50 Lk 18,9-14

22. vasárnap: Nagyböjt 4. vasárnapja

1Sám 16,1b.6-7.10-13a Zsolt 22 Ef 5,8-14 Jn 9,1-41 rövidebb: Jn 9,1.6-9.13-17.34-38

23. hétfő: 4. nagyböjti hét hétfő

Iz 65,17-21 Zsolt 29 Jn 4,43-54

Választható emléknapi: Mongrovejói Szent Turibiusz püspök

24. kedd: 4. nagyböjti hét kedd

Ez 47,1-9.12 Zsolt 45 Jn 5,1-16

25. szerda: Urunk születésének hírüladása

(Gyümölcsoltó Boldogasszony)

Iz 7,10-14;8,10 Zsolt 39 Zsid 10,4-10 Lk 1,26-38

26. csütörtök: 4. nagyböjti hét csütörtök

Kiv 32,7-14 Zsolt 105 Jn 5,31-47

27. péntek: 4. nagyböjti hét péntek

Bölcs 2,1a.12-22 Zsolt 33 Jn 7,1-2.10.25-30

28. szombat: 4. nagyböjti hét szombat

Jer 11,18-20 Zsolt 7 Jn 7,40-53

29. vasárnap: Nagyböjt 5. vasárnap

Ez 37,12b-14 Zsolt 129 Róm 8,8-11 Jn 11,1-45

rövidebb: Jn 11,3-7.17.20-27.33b-45

30. hétfő: 5. nagyböjti hét hétfő

Dán 13,1-9.15-17.19-30.33-62 Zsolt 22 „A” és „B” évben Jn 8,1-11 „C” évben Jn 8,12-20

31. kedd: 5. nagyböjti hét kedd

Szám 21,4-9 Zsolt 101 Jn 8,21-30

IMASZÁNDÉKOK 2020

Evangelizációs: A kínai katolikusokért

Imádkozzunk, hogy a kínai Egyház kitartson az Evangéliumhoz való hűségében, és növekedjen az egységben.

BARÁTOK LAPJA

A PÉCSI FERENCES PLÉBÁNIA TÁJÉKOZTATÓJA

III. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

2020. MÁRCIUS

„Valójában soha nem leszünk méltók a papságra”

- interjú Borbás Sándor papnövendékkal

Arról kérdeztük a papságra készülő Borbás Sándort, hogy honnét indult, hol lépett a papság felé vezető útra, miként formálódott az elmúlt évek során, és mi motiválta a szemináriumba való jelentkezését.

-- Januártól, a gyakorlati év keretei között a Remény Háza Nappali Melegedő és Éjjeli Menedékhelyen teljesítesz szolgálatot, előtte a Szent Lőrinc Gondozóotthonban segédkeztél. Mi a benyomásod az elmúlt hónapokról?

- A gyakorlati év igen különleges a Pécsi Egyházmegye papnövendékei számára, mivel ezáltal kispaptestvéreimmel három szociális intézményben is szolgálhatunk. Ez háromféle szakpasztorációt is jelent, melyek a következők: idősek-, hajléktalanok-, kórházi betegek lelkipásztori ellátása. Az első negyedévben a Gondozóotthon munkatársainak mentálhigiénés tevékenységébe nyertem betekintést, láttam, mit tehetek azért, hogy szebbé váljon az idős emberek élete, és hogyan kapcsolódhatnak be a mindennapjaikba. Felismertem, hogy a segítségnyújtáshoz előbb meg kell ismernem azokat a találkozási pontokat, melyek által közelebb vihetem az evangéliumot az emberekhez. Olyan érdekes helyzetekkel találtam szembe magam, mint a hit felébresztése az idősek esetében, akik közül többen utoljára gyermekkorukban fordultak Jézushoz, illetve találkoztam olyan gondozottakkal is, akikben

egy kegyetlen, büntető Isten hamis képe élt, számukra is el kellett vinnem az Irgalmas Atya szeretetének üzenetét. Bár még csak most lennék negyedéves a szemináriumban, a gyakorlati év által már megtapasztaltam, hogy mindenkiben másképp lehet mélyíteni a hitet. Minden papnövendék számára hasznos lenne egy hasonló év, amikor a valós élet viszonyai és körülményei között szerezhetnének tapasztalatot a papi szolgálat ezen területéről, így felismerhetnék saját korlátaikat és azt, hogy miben szükséges fejlődniük.

- Nagyon lelkesen mesélsz a jelenlegi szolgálatodról. A gyakorlati év előtt is foglalkoztatott a perifériára szorult társadalmi csoportok sorsa?

- Igen, van tapasztalatom a hátrányos helyzetben élő emberekkel kapcsolatban, különös tekintettel a fiatalokra, hiszen még a szemináriumba lépés előtt egy tanodaprogram megvalósításában vettem részt. A tanoda egy iskolán kívüli, a tanulási nehézségekben segítséget nyújtó, szociális hátrányokat csökkentő kezdeményezés, amelynek célja, hogy a leghátrányosabb helyzetbe került fiatalok számára kiutat mutasson.

folytatás a 3. oldalon

Nagyböjt az újrakezdés ideje

A Biblia első könyvében találkozhatunk Ábrahámmal a nagy újrakezdővel. - (teremtés könyve 12. fejezet)

Gyökössy Endre állapította meg nagyon bölcsen, hogy Isten nem úgy néz az emberre, mint a Nyugdíjfolyósító Intézet. Isten szemében a 75 éves ember nem olyan, akivel már nem nagyon lehet mit kezdeni, hanem olyan, akivel Isten teljesen újat kezd. Valljuk be őszintén nem kis dolog, amit Isten kér, mert konkrétan azt kéri, hogy Ábrahám hagyjon ott mindent. Mindent, ami addig biztos volt, biztonságot adott. Hagyjon ott mindent és kezdjen valami újat. Emberi ésszel felfoghatatlan, de az idős ember bele megy a kalandba. Hogy miért?

Valószínűleg azért, mert hisz Istennek és érzi az Ő közelségét. Az út, amit bejárunk nem lesz egyszerű, de mégis valami új kezdődik el.

Istennél sosincs későn. Ez az ő pedagógiája. Mindenki, mindig lát fantáziát. Mindenkinek bizalmat szavaz.

Eszembe jut Boros Gyevi László Imre ferences atya, aki 1943-ban vagy 1944 volt újmisé és mint ilyen, akkor még a siklósi ferences rendházban kezdte meg papi pályafutását. 1950 júniusában Máriagyúdról vitték el rendtársaival együtt. Megérte a rendszerváltást, újból ferences papként szolgálhatott. A 2010-es években hosszú ideig Ő volt az ország legidősebb papja. Ekkor kérdezte meg tőle egy újságíró, hogy mi a hosszú élet titka. A válasz így hangzott: „Nem szabad abbahagyni a szuszogást.”

Amíg az ember nem hagyja abba a szuszogást, addig tehát van lehetősége újrakezdeni.

Iránymutató, amit Szent Pál a nemzetek nagy apostola a Galátákhöz írt levélben fogalmaz meg:

Amíg tehát időnk van, tegyünk jót mindenkivel, főképpen hittestvéreinkkel.”(Gal 6,10)

Áldott nagyböjtöt, jó újrakezdést kívánok!

Dohány Zoltán, plébános

folytatás az 1. oldalról

Tehát a szegényekkel, kiszolgáltatottakkal, kitaszítottakkal korábban is volt kapcsolatom. Illetve olyan munkakörökben is dolgoztam, ahol az volt a feladatom, hogy mindenki számára segítséget nyújtsak a tájékozódásban, a saját lehetőségeik megismerésében, függetlenül a származástól, iskolázottságtól, kortól és egészségi állapottól. Ebben a helyzetben az embert kellett észrevennem azokban, akiken segítettem. De mára világossá vált, hogy ez nem elegendő, hiszen bennük a szenvedő Krisztust kell felismernem.

- **Hogyan gondolsz Komlóra, a helyre, ahol felnőttél, és megfogalmazódott benned a vágy a papi szolgálat iránt?**
- A saját városum, ahonnét jövök, a gyökereim, a közösség, amihez évtizedeken keresztül tartoztam, meghatározóak abban, hogy milyen úton járok. Amikor elindultam a papság felé, a felkészülési szakaszban, a szeminárium alatt, bár nem szakítottam meg teljesen a kapcsolatot a külvilággal, de átstrukturálódott, hogy a korábban fontosnak vélt helyek és személyek hol kapnak szerepet ezentúl a mindennapokban. Boldog vagyok, mert a városumban sok tapasztalatot szereztem, hat évig végeztem a Komlóhoz tartozó Mecsekjánosiban igeliturgiát, és szerveztem a közösség életét. Tehát, mind a plébániai életről, mind a társadalmi élet különböző területeiről van tapasztalatom, és ez segíteni fog a papságban.

- **Mi a legtöbbb, amit ma, a jelenlegi helyzetedben a szolgálat által tehetsz?**

- Megkérdőjelezhetetlen tény, hogy mindenki életében, nemtől, kortól és élethelyzettől függetlenül megjelenik a szenvedés, a különböző nehézségekből fakadó reményvesztett állapot. Ezért azt gondolom, hogy a hajléktalan, vagy éppen függőségekkel küzdő emberek esetében a legfontosabb a remény táplálása, ami segít az építkezésben. Kispaptársaimmal feladatunk, hogy elvigyük a remény üzenetét a szenvedő emberekhez, valamint a hírt, miszerint igenis van értelme a szenvedésnek is, hiszen sokat tanulhatunk belőle, megerősödhetünk általa. De ahhoz, hogy ezt felismerjük, és ezt megtapasztaljuk, előbb meg kell ismerni Jézus Krisztust, akinek az útjára lépünk, akivel személyes kapcsolatot alakíthatunk ki.

Valamint alapvetően gyerekkorom óta azt a szemléletet követem, hogy önmagamat kell adnom, azt az embert, aki én vagyok, minden erősségemmel és hiányosságommal, ami bennem van, és amit egyedül Isten tud kiegészíteni.

- **Fontos, hogy a papnövendékek szociálisan nyitottak-, érzékenyek legyenek?**

- Mindenképpen, hiszen ezáltal kerülhetünk közel az emberekhez, ezáltal könnyebben tehetünk tanúságot és adhatjuk át nekik a hitet. De az is fontos, hogy a mai kor körülményeihez-, az élethelyzetekhez igazodva fogalmazzuk meg az üzenetet. A szociális érzékenység

része, hogy közösséget vállalunk azokkal, akikhez megyünk. Vagyis meg kell találnunk az eszközöket, a kommunikációs stílust, amivel hatékonyan tudunk szólni azokhoz, akikkel találkozunk. Erről az elmúlt évtizedek pápái is többször nyilatkoztak, irányt mutatva, hogy miként tudjuk megvalósítani az evangelizációt a mai világban, a jelen hangján, a mai emberekhez szólva, miközben egy stabil és biztos alapokon álló hitet őrzünk.

- **Hosszú út vezetett a szemináriumig?**

- Beszédés, ha kiszámoljuk, hogy az érettségi után 11 évvel hoztam meg a döntést. Tapasztalatom szerint, amikor valaki meghallja a hívást, alkudozni kezd Istennel, mondván: „Biztos ez az én utam? Biztosan ezt akarja Isten?” vagy „Biztos, hogy Isten akarja ezt?” - velem is ez történt. Amikor felismertem Isten tervét saját magammal kapcsolatban, alkudozni kezdtem, és „abban maradtunk”, hogy ha valóban az a szándéka, hogy papként szolgáljam Őt, akkor eszerint alakítja az életem eseményeit. Végül engedtem Isten hívásának és a papi hivatás mellett döntöttem. Persze ez nem jelenti azt, hogy teljes mértékig alkalmas vagyok a feladatra. Hiszen, ha valaki úgy kezdi a szemináriumot, úgy van ott, és úgy készül a papságra, hogy meg van győződve az alkalmasságáról, akkor bizony komolyan meg kell vizsgálnia a szándékait, tisztáznia kell a hivatását. Világosan kell látni, hogy valójában soha nem leszünk méltók a papságra, az pedig nem a mi érdemünk, hogy közel kerülünk Hozzá, mert valójában Ő jön el hozzánk. Igazán alkalmassá sem lehetünk a saját erőnkből a papságban végzett feladatokra, erre is csak Isten tehet alkalmassá minket.

- **Kiket emelnél ki azok közül, akik hatással voltak rád a szemináriumban töltött évek alatt?**

- Isten mindig ad mellénk olyan embereket, akik segíthetnek bennünket abban, hogy képesek és készek legyünk alakulni, változni, változtatni. Ők azok, akik segítségünkre lehetnek saját erőnyeink vagy hiányosságaink felismerésében. Nekünk is szükségünk van erre, hiszen a papságra való készület és majd a papi élet a szolgálatból fakadó öröm mellett számos nehézséget és próbatételt is magában hordoz. Ilyenkor különösen nagy szerepe van azoknak a barátságoknak, amelyek támogatnak bennünket. Hálás vagyok Istennek, hogy nem kell egyedül járnom ezt az utat, mivel társakat adott nekem. Ezzel kapcsolatban két – látszólag különböző – papi személyiséget szeretnék kiemelni, lelki atyámat Kárász Gábor pécsi egyházmegyés újsmisét és barátomat, Máté János Kristóf diakónust, aki jelenleg a Budapest-Kőbányai Szent László Plébánián teljesít szolgálatot. Ők azok a személyek, akik életpéldájukkal, őszinteségükkel, bizalmukkal, bölcsességükkel és szelídségükkel vagy éppen hűségükkel, kitartásukkal és radikális igazságkeresésükkel járulnak hozzá önmagam megismeréséhez.

Laudáció

LANKÓ JÓZSEF plébános JUSTITIA REGNORUM FUNDAMENTUM-díj átadása alkalmából

Lankó József 1955 márciusában született Kurdon, Tolna megyében. A helyi plébános javasolta, hogy a jó képességű, ráadásul kicsi korától ministráló és folyton „a templom környékén lábatlankodó” fiú a helyi általános iskola után egyházi gimnáziumban folytassa tanulmányait, Cserháti József pécsi püspök pedig arra bízatta, hogy az esztergomi ferences gimnáziumot válassza.

Az itt szerzett élmények alapvetően meghatározták szemléletét és későbbi életútját is. A gimnázium utolsó évében döntötte el, hogy a papi hivatást választja, így érettségi után azonnal felvételizett a pécsi egyházmegye papnevelő intézetébe, a püspök azonban jó tanulmányi eredményeire tekintettel úgy döntött, hogy a pesti Hittudományi Akadémián folytathatja tanulmányait. A teológiai karon hamar kialakult egy olyan társaság, amelynek tagjai intenzíven érdeklődtek az újdonságok iránt, megismerve az egyházi élet minden ágát, így például a borkor bázisközösségeket és az „egyház földalatti életét” is. Lankó József azzal a hittel jött el Pestről, hogy egyházat épít, elsősorban kis közösségeken keresztül. 1980-ban szentelte pappá a pécsi püspök, de már az ezt megelőző nyáron végigmotorozta az egyházmegyét, hogy lássa, hol van nagy szükség káplánra. Lankó József végül Siklóson kezdte meg szolgálatát, ahol az idős plébánost segítve a város mellett kilenc – többségében rendkívül hátrányos helyzetű – falu lelkipásztori szolgálatát is ellátta. Ez az időszak a kísérletezés ideje volt: a gyermekek lelkéhez vezető úton nagy lelkesedéssel és sok szeretettel több módszert is kipróbált, olyan sikeresen, hogy a következő évben már felnőtt hittancsoportja is alakult a plébánián.

Az ezzel a közösséggel való munka meghatározó élménye az életének: „több mint harmincan voltak, köztük analfabéta idős asszonyok is, sokan magyarul sem értettek jól. Meg kellett találnia a módját annak, hogyan válhat az Evangélium számukra is befogadhatóvá, örömhírré.” Hét évnyi kápláni szolgálat után 1987-ben a nagyharsányi plébániára helyezték, majd 1989 augusztusában végleg a horvát határtól három kilométerre fekvő, 1.200 lélekszámú Alsószentmártonba költözhetett. Tekintettel arra, hogy a nyolcvanas évek második felétől a hazai és az európai cigány pasztorációs mozgalom egyik előmozdítója lett, 1990 júniusában Mayer Mihály püspök kinevezte az egyházmegye cigányokért felelős lelkészévé. Lankó József – ahogy ő mondja – „a bajjal együtt érkezett a régióba”. Amikor Siklósrá került, szinte mindenki járt dolgozni száz kilométeres körzetben. Romák és nem romák minden nap találkoztak egymással, új családi kapcsolatok alakultak, a szakmunkás is előbbre jutott egzisztenciálisan. Éppen Alsószentmártonba költözésekor, 1990-ben egymás után szűntek meg az állami munkahelyek, ezáltal soha nem látott munkanélküliség köszöntött a helyi cigányságra. A bizonytalan társadalmi és gazdasági viszonyok azonban az atyát nem bátoraltanították el, inkább új erőt és értelmet adtak missziójának.

Erről a következőképpen beszélt egyik interjújában: „A paptársaim közül a legtöbbsnek nem adatik meg, hogy úgy kezdje hirdetni az Evangéliumot, hogy közben kezd felépülni a helyi egyház. Mindezt ráadásul egy másik kultúrában, ahogy Jézus hirdette a szegényeknek. Véletlenül pont azt választottam jelmondatomnak, »...hogy örömhírt vigyek a szegényeknek... « (Lk 4,18), pedig akkor még fogalmam se volt róla, hogy ide fogok kerülni.” Lelkipásztori szolgálatát is ez a mottó és lelkiség határozza meg. A szinte kizárólag mélyszegénységben élő – köztük többségében roma –

közösség pasztorálása és szociális segítése kéz a kézben haladt. Az egyén méltóságának megőrzése és a személyes életutak kialakításában való közreműködés mellett Lankó József mindig kiemelt figyelmet szentelt a közösségépítésnek is. Mindennapi lelkipásztori munkája mellett részt vett a Gandhi Gimnázium létrehozásában, majd 1996-ban – Derdák Tibor szociológussal és a paderborni érsekség cigányokért felelős papjával, Lothar Weiss-szel – megalakította a Collegium Martineum Középiskolai Tehetséggondozó Kollégiumot.

A Pécshez közeli Mánfán található intézmény azon kevesek egyike volt, amely a többszörösen hátrányos helyzetű, elsősorban cigány származású gyermekeket minőségi középfokú oktatáshoz és érettségihez segítette. Az intézmény alapelve az volt, hogy a kollégisták ne kizárólag kisebbségi osztályokban tanuljanak tovább, hanem integrált oktatási körülmények között szerezzenek érettségit. A megfelelő támogatások hiánya miatt azonban az intézmény tizenkét év után, 2008-ban megszűnt. A Szent Márton Caritas Alapítvány 2000 tavaszán jött létre azzal a céllal, hogy az Alsószentmártonban évek óta sikeresen működő sokrétű szociális, karitatív és közösségfejlesztő tevékenységeknek intézményi hátteret biztosítson, valamint programjait – kibővítve és továbbfejlesztve – kiterjessze Dél-Baranya más halmozottan hátrányos helyzetű, főként cigányok által lakott településeire.

Programjaik három térségi központ köré szerveződnek, ezek: Alsószentmárton, Kórós, Gilvánfa. Az egyes falvakban működő szolgáltatások és programok mellett azonban több olyan programelemet működtetnek, amelyek túllépnek az egyes kistérségek határain, így például a mozgó jogsegélyszolgálat szolgáltatásait több környező településről is igénybe veszik. A Szent Márton Caritas Alapítvány emellett hét éve uniós forrásokból felépíthette Baranya megye egyik legszínvonalasabb köznevelési intézményét, a közel 100 gyermek fogadására alkalmas Szent Márton Óvodát. A katolikus egyház fenntartásában lévő intézmény pedagógia módszereivel, szemléletével és a családokkal való kommunikációjával egyedülálló integrációs és közösségfejlesztő hatású a településen és a régióban is. Az alapítvány emellett tanodát tart fenn Alsószentmártonban, Kóroson, Adorjáson, Magyarmecskén, Gilvánfán, családi napközit Oldon és Nagyfaluban.

Lankó József az intézmények működésével kapcsolatban egy interjúban elmondta: „Parancsokkal óvodát, tanodát nem lehet működtetni. Csak akkor működnek jól, ha mindenki a maga ügyének érzi, és megérti, hogy a másikban mi munkál.” Az atya az alapítvány révén a faluban ételosztással is segíti a rászorulókat. Közel húsz éven át a plébánián működött a „Gondviselés konyhája”, de az elmúlt években sikerült egy professzionálisan működő konyhát is berendezni a tíz éve épült közösségi házban. Három falu száz óvodásának és kilencven idős emberének főznek, majd szállítják ki az ételt Oldra és Nagyfaluba. A missziós munka anyagi forrásait a német katolikus egyház segélyszervezetétől, a Renovabistól és a witteni Szent Pius egyházközségtől kapja, ahol egyébként egy egyesület is létrejött, amelynek az az alapvető célja, hogy segítse az alsószentmártoni munkát. A szerény pályázati lehetőségek mellett komoly segítség, hogy az egyházmegye új vezetése is nagy hangsúlyt fektet erre a pasztorációs munkára.

Az alapvető jogok biztosa és a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes személyes nagyrabecsülésük mellett a Justitia Regnorum Fundamentum díjjal is szeretnék elismerni azt a több évtizedes, fáradhatatlan és önfeláldozó munkát, amelyet Lankó József, alsószentmártoni plébános a mélyszegénységben élő, köztük nagy számban roma honfitársaink érdekében végzett és végez. Budapest, 2014. július 4.